

Čís. 209 dis.

Advokát má nejen smluvní, nýbrž i mravní a sociální povinnost, aby platil svému zaměstnanci za práci.

Jde jen o poškození cti a vážnosti stavu, nikoliv i o porušení povinností povolání, neplatil-li advokát za svého zaměstnance nemocenské příspěvky.

(Rozh. ze dne 26. června 1934, Ds I 42/32.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie zamítl po ústním neveřejném líčení odvolání obviněného z nálezu kárné rady advokátní komory v Praze ze dne 27. října 1932, jímž byl obviněný uznán vinným kárnými přečiny porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu.

Z d ů v o d ů:

V případě nezaplacení služného Irmě B-ové a vydání se proto žalobě a exekučnímu stíhání připouští odvolatel, že objektivní skutková podstata kárného přečinu je tu dána. Brojí však proti napadenému nálezu, pokud shledal v jeho jednání onu podstatu i po subjektivní stránce. Té podle něho není, neboť nemohl prý své povinnosti proti této své úřednici dostáti proto, že se ocitl ve finanční tísní tím, že musel platiti dluhy svého klienta a přítele Egona T-e, za něhož převzal osobní záruku, a že pro chorobu, způsobenou automobilovým úrazem v létě 1931, nemohl se řádně práci věnovati. Mimo to poukazuje k tomu, že B-ovou, jejíž služné nepřiměřeně zatěžovalo jeho kancelář, jen z ohledu na ni nepropustil a dodatečně se s ní vyrovnal. Leč tvrzené skutečnosti neospravedlňují obviněného. Správně zdůrazňuje napadený nálezu, že advokát má nejen smluvní, nýbrž i mravní a sociální povinnost, aby platil svému zaměstnanci za práci. Nemohl-li obviněný této své povinnosti dostáti pro svou hospodářskou tíseň, neměl Irmu B-ovou ve svých službách podržeti a její práce pro sebe použití bez vyhlídky, že jí za to poskytne patřící jí odměnu. Advokát, jenž takto své zaměstnavatelské povinnosti vykonává, nejedná poctivě a tím poškozujee čest a vážnost svého stavu, zvláště když dá dojíti i k žalobě o dlužnou mzdu a exekučnímu vymáhání, tedy k tomu, aby jiné osoby se dověděly o jeho jednání, jež i u jiných zaměstnavatelů, nemajících vzdělání pro advokáty předepsaného, by se považovalo za nečestné. Skutečnost pak, že obviněný dodatečně se s B-ovou vyrovnal, je bez významu pro posouzení viny obviněného.

Ohledně neplacení nemocenského pojistného za Irmu B-ovou tvrdí odvolatel, že je nelze považovati za kárný přečin. Neuvádí důvody pro toto své tvrzení a v důsledku toho není jeho odvolání v této části provedeno. Přes to však se podotýká, že z důvodů svrchu uvedených (neplacení služného B-ové) je i toto jednání obviněného pokládati za poškození cti a vážnosti stavu advokátského, ježto nemocenské, starobní

a invalidní pojistné je aspoň z části součástí mzdy zaměstnancovy. Správně proto v něm vidí napadený nálezn skutkovou podstatu kárného přečinu.

Mylně ovšem shledal nálezn v tomto činu obviněného i porušení povinnosti povolání obviněného. Nejde tu o povinnost uloženou advokátu advokátním řádem nebo kárným statutem advokátů, ani o povinnost plynoucí mu přímo z výkonu advokátní praxe, nýbrž o povinnost uloženou zvláštním předpisem každému zaměstnavateli, i neadvokátu. Okolnost, že jde o povinnost zákonnou, není tu rozhodná pro posouzení otázky, zda jde o povinnost povolání advokátského, či o povinnost nepatřící k výkonu tohoto povolání. Poněvadž však vylíčené jednání obviněného (neplacení nemocenského pojistného) naplňuje v jiném směru skutkovou podstatu kárného přečinu, netřeba v té příčině učiniti nějaké opatření.

Čís. 210 dis.

Advokát má býti (podle intencí zákona a výslovného ustanovení § 1009 obč. zák., §§ 9 a 10 adv. ř.) nejen usilovným zástancem strany a jejích zájmů, nýbrž i zástupcem poctivým; nesmí proto používatí prostředků, které se nesnášejí se zásadou slušnosti a poctivosti, nebo dokonce vybočují z mezí zákona.

I prostředky, které advokát volí k zajištění vlastních práv, musí býti slušné, poctivé a přímé; se ctí a vážností stavu se nesrovnává použití prostředků, které budí dojem obcházení přímé cesty nebo zákona (dojem fikce právního jednání), třebaže nebyly přímo zákonem zakázány.

(Rozh. ze dne 26. června 1934, Ds I 6/34.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie nevyhověl odvolání obviněného do nálezu kárné rady advokátní komory v Praze ze dne 4. prosince 1933, jímž byl uznán vinným kárným přečinem poškozování cti a vážnosti stavu.

Důvody:

Advokát má býti (podle intencí zákona a výslovného ustanovení § 1009 obč. zák., §§ 9 a 10 adv. ř.) nejen usilovným zástancem strany a jejích zájmů, nýbrž i zástupcem poctivým. Z této všeobecné zásady poctivosti a slušnosti zastupování plyne důsledek, že nesmí používatí prostředků ani proti vlastnímu klientu, ani proti jiným osobám ani proti úřadům — které se se zásadou slušnosti a poctivosti nesnášejí nebo dokonce vybočují z mezí zákona (§ 9 adv. ř.). Proto musí býti prostředky, jež advokát volí i k zajištění vlastních práv slušné, poctivé a přímé. Použití prostředků, byť ani přímo zákonem nezakázaných, ale takových, které budí dojem obcházení přímé cesty nebo zákona, dojem